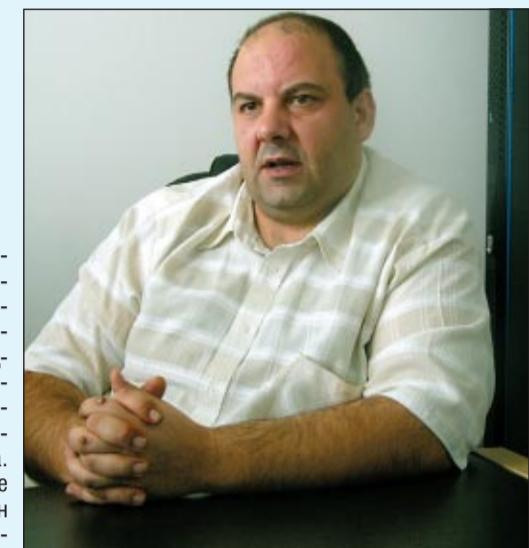

Емил Димитров, управител на „АутоЗП България“ ООД

СИСТЕМА ЗА ОБСЛУЖВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЛИКВИДАЦИЯТА НА АВТОМОБИЛНИ ЩЕТИ SMARTCLAIMS

● Механизми за реализиране на положителен финансов и организационен ефект в процеса на ликвидация на автомобилни щети чрез внедряване и експлоатация на системата

Внедряването на нова информационна система в голяма компания, каквото без съмнение са застрахователните компании, обикновено е болезнен процес, свързан с промени в организацията на работата, временен дискомфорт на служителите, значително натоварване на управлялния персонал, поемане на рисък от страна на компанията, сериозна финансова инвестиция, както и повишаване на разходите за информационно обслужване. Именно поради тези причини е изключително важно да се направи предварителна оценка на очакваните положителни промени след внедряване на системата, както и на тяхното финансовое изражение.

От гледна точка на своята роля и иерархичното им място в дейността на компанията информационните системи могат да бъдат разделени на няколко основни типа:

1. Критично важни системи, без които дейността на компанията би била невъзможна в съвременните бизнес условия. Такива системи в наши дни са хардуерното обезпечаване (персонални компютри, сървъри, периферия, комуникационни устройства и др.), комуникационната инфраструктура (телефони, интернет, мрежи и др.), офис приложенията, антивирусната защита, електронната поща, системите за сигурност, следене и охрана, системите за съхранение на данни и т.н. Инвестициите и разходите за такива системи са неизбежни, тъй като без тях компанията не би могла да опира изобщо. Обикновено по-голямата инвестиция в такива системи осигурява по-голяма надеждност, която пък е особено важна в този случай.

2. Системи за обслужване на основната дейност на компанията (ERP системи). Това обикновено са една или две големи софтуерни системи, чиято основна цел е да обхващат и обслужват работните, документните и финансовите потоци в компанията. В застрахователния бранш в България популярна система от този вид е ИНСИС на фирма „Фадата“. Към тази категория могат да се причислят и финансово-счетоводните системи, системите за управление на документооборота и др. Малките и средни предприятия биха могли да осъществяват своята дейност и без такива системи. Дори може да се каже, че често инвестициите и експлоатационните разходи за системите в този случай рядко биват оправдавани от предимствата, които получава компанията. Това обаче със сигурност не е така за големи предприятия, каквото са застрахователните компании. Въвеждането на ERP и финансово-счетоводна система изглежда неизбежно за застрахователната компания и правилният избор тук е изключително важен, тъй като преминаването към нова система от този вид е изключително скъпо и болезнено.

3. Системи за подобряване на оперативната дейност на компанията. Това са различни специализирани системи, които обслужват конкретни специфични дейности и работни потоци в компанията. Въпреки че не са критично важни за дейността на дружеството, тези системи са полезни и използването им води до реализиране на положителни финансови и организационни ефекти. Особено при големите застрахователни компании, където обемът на информацията е изключително голям, финансовите ползи от внедряване на такива системи могат да бъдат значителни. Примери за такива системи са системите за обслужване на връзките с клиентите (CRM), системите за управление на човешките ресурси, специализирани експертни системи и др. В това число попадат универсалният ката-

лог на авточасти MultiCat, системата за електронна търговия MultiTrader и системата SmartClaiMS за обслужване на дейността по ликвидация на автомобилни щети.

4. Системи за подпомагане на дейността по управление на компанията (Business Intelligence - BI). Този вид системи обикновено са предназначени за подпомагане на вземането на управлялски решения чрез превръщането на множеството събрани данни в полезна информация. Това са модули за управлялски справки, складове от данни, системи за статистическа обработка, системи за обобщаване, изследване и анализ на информацията и други. Когато обемът на данните е тъврде голям, те трудно могат да се обхванат и анализират без специализирани софтуерни инструменти. Например показването на една или няколко обобщени таблици или графики по конкретен въпрос обикновено поражда след себе си още въпроси за причините за проявените стойности на наблюдавания параметър. Тогава се налага извлечането на нови справки, които да отговорят на новите въпроси. Разбира се, не е трудно тези справки веднага да се поръчат на специалистите по информационни технологии в компанията. Но за получаването на резултата е необходимо време, с което ръководителите, вземащи решения, обикновено не разполагат. Освен това новите справки пораждат и нови въпроси, за които отново са необходими справки. Получава се така, че в крайна сметка мениджърите вземат важни управлялски решения на базата на ограничена информация. Именно за решаването на проблеми от тъкъв характер са предназначени системите за подпомагане на управлялската дейност. Липсата на такива системи в компанията не може да се разглежда като критичен фактор. Но внедряването и правилната им експлоатация със сигурност биха подбрали качеството на управление. И въпреки че са скъпи и сложни за внедряване, тези системи могат да доведат до забележителни положителни резултати във финанс и организационен аспект.

Система за обслугуване на дей-

се постигнат спестявания от обема на обезщетенията, както и понижаване на административните разходи. Механизмите за това са следните:

Намаляване на размера на средната щета

Опитът на „АутоЗП България“ от експлоатацията на SmartClaiMS в застрахователните компании показва, че след въвеждането на системата се наблюдава намаляване на размера на средното обезщетение. Обикновено калкулатите, извършени през SmartClaiMS, са с около 10% по-ниска стойност. Ефектът на намаляване на размера на средната щета при експертната оценка може да бъде обяснен с използването на по-широка база за избор на цени на частите за подмяна. Както се вижда от приложената графика, колкото по-голямо множество с цени е обхванато, толкова по-голяма е вероятността в списъка с цени да попадне по-ниска цена. Тъй като в повечето случаи система SmarClaiMS предоставя на експертите по-широка база за сравнение, отколкото използването на наличните търговски каталози на доставчици, то тъврде често цените на частите в експертизите, извършени със SmartClaiMS, са по-ниски.

и сервизите. Работатки с еднаква терминология и методика, експертите достигат забележителна еднаквост в пресмятането на обезщетенията, при това на по-ниски ценови нива. Нормално е да се очаква, че подобен ефект може да се получи и при сервизите, разбира се, отчитайки и факта, че цената на труда е различна в различните сервизи. Използването на системата дава възможност да се следят и контролират нивата на обезщетенията по сервизи, експерти, марки автомобили, агенции, клиенти и т.н. и да се откриват и коригират екстремните отклонения от нормата. По този начин с течение на времето се получава ефект на елиминиране на екстремните отклонения и общото ниво на обезщетенията намалява.

Понижаване на административните разходи чрез контрол и управление на дейността на служителите и на клоновата мрежа

Въвеждането на нова система в компанията неминуемо е съпроводо-

полицата и огледа, описа на уврежданията, калкулацията (ако има такава), история на развитието на щетата, снимков материал, свързани документи (ако са прикачени), други щети по същата полица, възлагателно писмо за сервиз, данни за автомобила и за притежателя на полице и т.н.

Друга директна полза от системата е електронното въвеждане на данните по описите и калкулатите в реално време. Данните по описите могат да се въвеждат в електронен вид от всички клонове в страната в централната база данни веднага след като е приключен огледът. Това позволява незабавното обработване и анализиране на данните и изготвянето на калкулатии веднага след въвеждане на описа в системата.

Скоростта на достигане на данните до централния сървър е една и съща независимо от географското положение на клона, в който се извършва огледът. По този начин става възможно експертните оценки за цялата страна да се приключват с калкулация най-късно до 48 часа след завеждане на щетата. С директното въвеждане в електронен вид се реализира и спестяване на разходи за евентуално допълнително въвеждане на данните.

С въвеждането на SmarClaiMS може значително да се повиши скоростта на изготвяне на калкулатии. Щетите, за които е необходимо да се изгответ калкулация, постъпват в реално време при експертните оценители. Освен това самата калкулация се реализира за много кратко време (при над 90% от щетите времето за калкулация е под 5 минути). По този начин значително се съкращава времето, за което щетата бива окомплектована с готова калкулация. Статистиката от застрахователни компании, които вече ползват системата, показва, че един експерт спокойно се справя с разработването на 50 до 80 калкулатии на ден.

Както се вижда, намаляването на размера на обезщетението се получава поради възможността за избор на по-ниска реална пазарна цена и не е за сметка на ощетяване на клиентите.

Същият ефект, но със значително по-голяма абсолютна стойност, се получава и при прилагане на избора на цени на части за обезщетенията в сер-

виси. Известно е, че много често сервизите обявяват нереално високи цени на вложените в ремонта части, като по този начин се опитват да компенсират недостатъчните нива на заплащане на вложения собствен труд. Международният опит при въвеждане на системи, изградени върху каталога MultiCat, показва, че при контролиране на цените на частите и заплащане на реалните разходи на труд застрахователите реализират ефект на намаляване на средната щета в размер на 20% до 30%.

Друг важен елемент, който води до реализиране на спестявания, е уеднаквяването на параметрите за пресмятане на обезщетенията и последващия контрол върху експертите

дено с промени в организацията на дейността, дискомфорт и временно намаляване на работоспособността на засегнатия персонал. Обикновено периодът на реорганизация, обучение и „свикване“ със системата протича в рамките на един месец след реалното й стартиране. През първите 2-3 месеца след внедряването се очаква в системата да бъдат въведени промени по заявка и задание на застрахователната компания, така че да бъде улеснена работата на служителите и да се повиши ефективността.

Източник на намаляване на административните разходи е улесняването на достъпа до информация за конкретна щета. Служителите, които имат необходимите права на достъп, могат да получат бърза информация за конкретна щета по всяко време. Информацията включва важни детайли от

@auto3p
Professional Parts Portal
www.auto3p-bg.com

София 1330, ул. „Гюешево“ №83,
Бизнес център „Сердика“, офис 422,
тел. (+359 2) 9208790